№ 12 8 – 7(05) Рік видання III-й Ціна 15 коп.

ЧЕРВОНИЙ ПЕРЕЦЬ

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНИЙ ДВОТИЖНЕВИК

ЧЕРВЕНЬ Харків, Сумський пров., № 5. Тел. 14-83 1929 РІК

Щей номер „Червоного Перцю“ безперечно з ухилом! (ОБИВАТЕЛЬСЬКИМ!)

МОРОКА

Мал. Л. Каплана

— Про-о-о-пала справа! Урожай! І де я тепер подіну запаси торішнього врожаю?! І куди я тепер засуну запаси цьогорічного врожаю! І що ж це за власть, коли не вгадаєш, чи врожай чи неврожай?!

СОЦІЯЛІСТИЧНЕ ЗМАГАННЯ ЗА ДАВНЬОЇ ДАВНИНИ

Давно-давно колись, ще до того часу, як народилася перша й найголовніша причина союзу безвірників Ісус Архангелогаврилович Христос, на світі була така собі країна „Атландоросія“, що за революції повернула стару свою назву „Атраїна“.

Були там, як ви знаєте, два великих міста, столиці вроді, Плюварків і Шиїв.

Плюварків на річці Доопані, а Шиїв — на Ліпрі.

Оголосила була якось та країна соціялістичне змагання мало не в усіх галузях свого і політичного й господарського життя.

Для того вона це зробила, щоб підштовхнути атраїнців краще працювати, бо сильно те населення було „медлительное в движениях“.

Заходилися атраїнці змагатися.

Завод змагається з заводом, фабрика з фабрикою, село з селом, місто з містом і т. д., і т. і.

Змагаються в тому, хто кращу дасть продукцію, хто кращий у сільському господарстві, хто дешевше виробляє, хто чистіший, хто добровпорядкованіший і т. д.

Жваво заходилися всі змагатися.

І от почали змагатися між собою дві столиці: Плюварків і Шиїв.

І дуже інтересне вигадали змагання.

Треба вам знати, що в той час у житті Атраїни не все було добре та гаразд: перед тим підкачало з урожаєм і було не зовсім добре з харчами.

Довелося харчові продукти нормувати.

Ну, а населення, як ви знаєте, особливо, коли воно свідоме, коли воно кооперване, коли воно йде до соціялізму, коли воно об'єднане в профсоюзах, коли воно прагне кращої долі, кращої мети, коли воно авангард,—так населення те в таких випадках, як невеличка затримка в постачанні харчових продуктів,— починає допомагати державі і владі: воно само тоді починає робити запаси продуктів.

Воно літає від крамниці до крамниці, воно перестрічає за містом селянські з продуктами підводи, воно скопом виїздить на села, воно днями й ночами стоїть у чергах, і все купує, все купує допомагаючи владі, та запасаючи собі все потрібне для будування соціялізму.

Не кажучи вже про хліб, про цукор, про каву і т. ін., воно закуповує „глорію“, масть і шнурки до черевиків, цвяхи, порожні пляшки, старі підкови, бляшанки зпід консервів і нафталін.

Все, одне слово, воно скуповує й ховає.

А потім, приховавши це все, біжить і вимагає продуктові книжки, щоб діставати всі продукти в порядку планового постачання.

Так було, як я кажу, і на Атраїні.

І от, коли почалося в тій країні соціялістичне змагання, Плюварків викликав Шиїв позмагатися, хто більше приховав продуктів.

Вирішили звозити все приховане на центральний майдан.

Так ви знаєте? Центрального майдану не вистачило, щоб скласти продукти, звезені тільки з одної вулиці.

Відвели для цього — іподроми. Не хапило й іподромів. За місто довелося перебиратись.

Тижнів зо два вивозило населення обох столиць продукти.

Були такі громадяни (найсвідоміші), що вивозили каву грузовиками.

А про хліб, цукор, ремінь—так і говорити нема чого: буквально цілі гори понаскладано було їх на полі, за містом.

Як підрахували тоді, то виявилося, що два роки може кожна столиця прохарчуватися прихованими продуктами.

Переміг же таки Плюварків. У його більше було приховано „глорії“.

Обидва міста дістали похвальні листи за це змагання.

Окремим громадянам було присуджено ордени сірого Бупру.

Після змагання було всенародне свято в місцевих парках, з серпантином, з боєм конфетті, з участю атраїнських письменників і інших народніх куплетистів.

Було дуже весело.

Отак колись змагалися в старовину.

Остап Вишня

„БАЛЯСТ“ ЛЮТУЄ

Мал. Б. Ф.

— Обросла, сволоч! Я тебе обросту!

СОБАЧА СТАРІСТЬ

Читає мораль безпритульному, взявши за вухо,
Ретельно лигає поснулий ідаленський борщ.
Газетну статейку в обід переказує глухо,
Аж хліб од цієї „розмови“ в горлянці становиться сторч.

* * *

Собою — нічого. Гладенька, звичайна мордюлька,
Сіренька на колір — такі пізнають по прищах.
...Ого! Він — свідомий: нізащо не сяде за пульку!
Та що ви?! Як можна! — І сяє „свідомість“ в очах...

* * *

Завчасно і смачно він платить залежні внески,
Відвідує збори, але, переважно мовчить.
Хоч не відрізняє він маховика від стамески,
Два рази на рік промовля про заводи... про міць...

* * *

Удома нема ні фіранок, ані грамофону,
Нема і канарки та інших „міщанських ознак“.
Улюблена книжка — нове видання квартзакону.
...Міщанство?.. Таж він — революції родич,— свояк!..

* * *

Міщанство?! А дзуськи! У нього ж усе, як і треба!
Життя — мов тарілка, лежить, що поклали — усе!
Байдужий до всього — до сонця, землі та до неба,
О, старість собача, тебе то твій лицар несе...

Олаф Кравчн

ЧИСТКА

Увечері, коли засвічується велика лямпа над круглим столом, батько приносить газету, мати—карти, а Вова—якусь драну книжку. Кожен береться за своє.

— Не хропи так! — каже мати, коли батько хвилин за п'ять починає поволі сповзати з крісла,—дитину перелякаєш.

— Я не хроплю,—приглушено відповідає батько зпід газети: — я читаю про чистку.

— Знов пишуть?—питає мати злякано.

— В кожному числі,—похмуро каже батько.

— Чиститимуть?

— Чиститимуть. Ось, кінчать з партійними,—а потім і за нас...

— А я вже й пасьянса розкладала, — каже мати. По картах виходить—на добре. Мабуть, якось обійдеться...

Батько безнадійно крутить головою.

— Де б воно обійшлось? Коли в нас така сволота сидить в місцевкомі. Фарби кому, або дощок, або шафи забажалось чійсь жінці—все до кербудинку. Хіба я одмовляв кому? А як чистити — то зараз — безгосподарність...

— Хами невдячні,— кажи мати співчутливо.

Вова уважно слухає. Що то за чистка? Він не розуміє, але мабуть щось страшне. Бо мати кожного вечора розкладає пасьянса, а батько так страшенно хропить на газетою, коли читає про цю чистку.

Мати тасує карти. Погляд їй падає на Вову, що, роззявивши рота, стежить за розмовою.

— Вова, що в тебе за звичка прислухатись до дорослих? Читай свою книжку.

— Я ж не вмію читати, мамо,—плаксиво тягне Вова:—ти ж мені ще не всі літери показала...

— Ну, мені зараз ніколи... Розглядай малюнки...

Вова слухняно розглядає малюнки. Його опановує дрімота. Крізь сон, він чує:

— Я ж не крав! — кричить батько й стукає себе в груди — хай доведуть, що крав! Хай доведуть, за чиї гроші я квартиру одремонтував! Може, за свої?!!

О дев'ятій Вова лягає спати. Йому сниться чистка. Ось стоїть батько—переляканий і нещасний, а Йоська,—той, що на розі чистить всім черевики,—шкрябає його двома великими щітками. Батько кривиться. Мабуть йому боляче. А ось—звідкілясь насуваються ще якісь чужі страшні дяді. В кожного щітка. Вони чистять батькову спину, голову. А самий страшний, в чорних круглих окулярах, кричить:

— Роззяв рота!— й тиче батькові в зуби великого йоржика.

Вова кричить і прокидається.

— Ну, чого ти, чого, дурненький—нахиляється до нього мати. Знову дід привидівся?

— Ні,— хлипає Вова:— тата чистили. Ой, мамо! Не хочу!

— Яка чула дитина,— шепоче мати.

— А ну, спитай його, що йому там приверзлось? Яка там чистка?— кричить з другої кімнати батько.

Вова сонливо розповідає про Йоську й про дядю в окулярах, що чистить батькові зуби.

— Дурниці!—каже батько, удаючи байдужого.—Хай спить!

Вова знову лягає.—Мати обережно причиняє двері й повертається до їдальні.

— Дурниці!—каже батько знову.—Який там Йоська?

Але в голосі — якась непевність, тривога. Мати це помічає.

— Ні, не кажи, — таємниче шепоче вона. — Дитина... вона ж... розумієш. .

— Добре. Але при чому ж тут Йоська?

— Хто його знає,—каже мати сумно.—Але це щось означає, побачиш...

Батько ходить по кімнаті, зупиняється.

— Г-м, каже він нерішуче,—Розуміється, це цілком випадково.. Але уяви собі, Марусю. Цікава штука. Наш керсправ зветься теж Йосип—Йосип Михайлович..

— Бачиш,— каже мати.— А ти казав — дурниці.

— Я й тепер кажу,— сердито перепиняє батько.— Будь ласка, не заважай мені, я думаю...

Мовчанка...

— А той останній, що Вова каже — в окулярях; хто це може бути?— нарешті не витримує мати.

— Н-не знаю,—тягне батько.—Слухай, Марусю. .

— Ну, що?

— Ні, нічого. Він, мабуть уже забув...

— Та кажи ж, що?

— Коли б ти розпитала Вовку— який то був останній. Бо коли великий, довгий — то безперечно Марко Гаврилович, а коли маленький,— то певно головбух...

Мати трохи відчиняє двері до спальні, прислухається.— Спить,— каже вона, вагаючись.—А проте... він ще встигне виспатись.

Вона навшпиньки заходить до кімнати й обережно будить Вову. Батько йде за нею, сідає на ліжко й уважно слухає.

Але Вова ніяк не хоче прокидатись. Він мимрить щось незрозуміле й валиться на подушку.

— Хай уже спить,— жаліє мати,— взавтра спитаємо.

— На завтра він забуде,— хоче сказати батько, але чомусь не рішається.—Це ж нісенітниця! Хто тепер вірить снам?

Вони повертаються до їдальні. Мати розкладає карти. Батько задумливо крутить газету.

— Мабуть, головбух,— каже він так голосно, що мати здрігається.— Так, певно, що він... Але ми ще побачимо, Хіба в нього на квартирі казьоних меблів немає? Шафа — чия? Стіл— чий? А за ремонт— хіба він платив? Коли до чистки дійде — ми ще побачимо...

Мати сумно зідхає.

Чорнявна

РОЗРАХУНОК

Мал. Я. Бєльського

В осередку Хаторгу партієць Шедько прийшов на чистку партії п'яний.

(*З газет*)

— Дайте, будь ласка, меншу трохи а то думаєш для хоробрости— на чистку, а щоб не вийшло на вичистку

Мал. Б. Фрідкіна

БІЛА ВОРОНА

— І що воно за дитина: та ні до церкви тобі, та ні в чергу по цукор, по каву, по крупу. Сидить, у книжку вхнюпилось! І в кого воно, прости господи!

ДУМКИ НІ ДО ЧОГО

(Курортні)

◆ На пляжі, як на довгій ниві: є чим милуватися, є від чого й плюватися.

◆ Коли їдеш з курорту на одноденну автомобільну екскурсію, бери грошей на тиждень.

◆ Збираючись на курорт, прочитай курортного порадника. Інакше проїдеш повз якесь „чудо природи" і не захопишся.

◆ Пам'ятай, що майже на кожному курорті є гори. Але не шукай їх біноклем в напрямі тільки жіночого пляжу.

◆ На курортах часто не вистачає молочних продуктів. Не зважаючи навіть на те, що всі місцеві постійні пожильці тільки те й роблять, що доять курортників.

◆ Сідаючи в курортний автомобіль (особливо приватницький, а також і не приватницький) покинь в готелі золотого годинника, гроші й т. ін. В разі чого, все таки дещо залишиться нащадкам.

◆ Коли ти називаєш свою курортну супутницю дружиною, знай, що всі вважатимуть, ніби насправді вона особиста секретарша. Зате, коли ти називатимеш її особистою секретаршею, — ні в кого не виникне сумнівів, що це і є теперішня твоя дружина.

◆ Пам'ятай, що на курорті немає неприступних скель, печер і т. іншого. У всякому разі, видряпавшися на неприступну скелю, ти завжди найдеш в двох кроках від себе фотографа, що охоче увічнить твої туристські досягнення.

Мик. Б.

ПОЧТОВИЙ 17-6

Ідіотичність слів перериває рев. . Пливе дебаркадер, як і завжди в романах. Папаша, літній уже, немов з плякату шеф, салютнув у вікно до куп зірок оманних, до ранніх лихтарів і співробітників:—Так ти, Степан Ілліч... скажи Головметали, щоб не вагалися... Вклонись, Люлюсьо, Валі.— Приїдеш у Судак — іди до мадам Рів.—Всєво, всєво... Перон, буфет, з водою, куби... Поїхали, прощай...— До Судака?— До Куби.

І починається історія стара.— Пляцкарта ж є. Чого ж ви—на-ура?.— Тут тридцять п'ять.—Ні, шість,— Осел.—Ішак.—Нахаба...—Я скаржитимуся.— Пробачте...— Петрик. .— Жаба... Здригається вагон рівніше і міцніш, і поїзд наш увесь вітри тримають в лапах. Жасміну запах чуть і убиральні запах...

Як переможній грім наприкінці весни, у брязкоті колес, в хитаннячках рясних лунає поклик свіжий та суворий:

Біл
Летікі
Прррігатовіть
Грраждн
(Пригатовть білетікі)
граждане є-є-є-є...)

— Ей., гражданін, Заснули? Скоро.

* * *

. . . Пледи
. . . . . Запис на білизну
. . . . . іжа. іжа, і жа. Тризна. Бутерброди Шкаралупа. Чай. Одчай. До болю.Тупо. Назви станцій. І розмови:— Як у вас? У нас... готово: українізу...— Дурниці.— От, у нас... — „Лицом„— „по пиці".—Мордописня...—Ужас, ужас... У Вірменії всі тужать.—Саме?— Та біди багато: хочуть вірменізувати.
— Ну-у???
— Так-так...
— Оце так діло.

(Ясно, же: вони б хотіли,
Щоб вірмени, рід поганський,
Розмовляли по-еспанськи!)

Сміх і жарти невеличкі: Хо-хо-хо... Дзяржау ні спічкі. Однодушність. Дружні хори. Все забуто: лайку, спори. Тільки й чуті:—Прошу!— Прошу! Всі новітні, всі хороши.—Чули? Троцького спитали (таємничий шепіт далі) — Пфрф .. Невже? ха-ха... Цікаво... Що це,— чай? — Ні, ні, це—кава. Ну, мерсі,—неначе вдома.

Вже дорожна— легка втома... А повітря—наче в стайні З коридору— вінік. чайник. Провідник: чиї це ноги? Нотки грізні, нотки строгі. Замітає: р-раз! і кришка. Громадянко, ваша книжка? —Так, моя. (Почервоніла). В книжці пишеться про діло: про жагучий голос пола у технічних вищих школах. Поруч у купе сусіднім діловиті та солідні розмовляють про містичне:— не кажіть так однобічно... тут щось є страшне й таємне, надприродне, темне, темне... уявіть... неначе кітка, а біжить так швидко-швидко... *Ще купе. Тут щось нове є.*—Та які вони євреї? за часів ще Аарона вже були жидомасони...—Як дурниці? Сам ви—дурень. Що ви тямите в культурі! Як сви... гм...—Болван собачий. (Домітикувався, значить.)

Товариші граждани,
Помочь окажіть
Контузінному співцю народньориспубліки:
„На юго—на западнім фронті
Пораненой тяжко зітхал
А сльози криваво впадали
й он дом родімой спомінал."

— Проходи. Пішов він. Диво: у сусідів чути співи. У повітрі пісня висне. Українська... Тільки ж: пісня!!!

Гоп-чук чумандра!
Розвеселая хандра!
Як купила гусака
За чотирі п'ятака...

Так-так-так... Щось тяжкувато... Співи звірські. Їх багато. Ще нової починають А співають. Ай, співають. А яке багатство форми. Поревищено всі норми. Зміст глибокий, зміст великий, не гусак і не індики:

За речкою, за Дунайкою
Там ждал меня милый
С балалайкою!

Що ж тут краще? Просто лайка, чи гопак та балабайка?..

... Синіший став рожевий вечір. Ковдри... пледи... ноги... речі. Тихше, тихше .. стоп. Зупинка. Півгодини і хвилинка.

... Розлягається дим над ланами низенько і дивно. Розкладаються речі і чайник із них вирина. І сусіда на мене ізнов поглядає сумнівно: що, коли я на чай та накинуся, як сарана?

...—ну, а масло?—Та тут цеерка заготівлі провадить.—хліб же ж є?— так, що й є... помаленьку... („Вікно там, вікно.")—Чистка, знаєте, в нас... по голівці ніхто не погладить. („та вікно ж зачиніть, тут дитина.")—та нам все одно... Вже крізь сон просякають слова в шум колісь. Десь поспорили дзвінко:— Куркулі, ви сказали, а бачили ви куркуля?— Е, покиньте, бо я не маленька, дурненька дитинка.—Двічі сіяли.—Трактор.— Що трактор. Була би земля.

— Ну, земли вже у нас... То ж у вас, — велика й обільна...—Я й кажу, що о-б-і-л-ь-н-а а-а...

Мережевом стелеться дим. І вагон, розгойдавшись, біжить призвичаєно й вільно, коли ж бурним: „шубовсть!" він зустрівся з „кур'єром рудим.

... Мамо, хо-о'чу...— Ну-ну, почекай, зараз дядя той вийде... Вийшов дядя, у дяді росте борода...—А коли Севастополь? — В четвер там будем, по обіді.

„ПРОПАВ ЗАМАХ"

Мал. В. Нерубенка

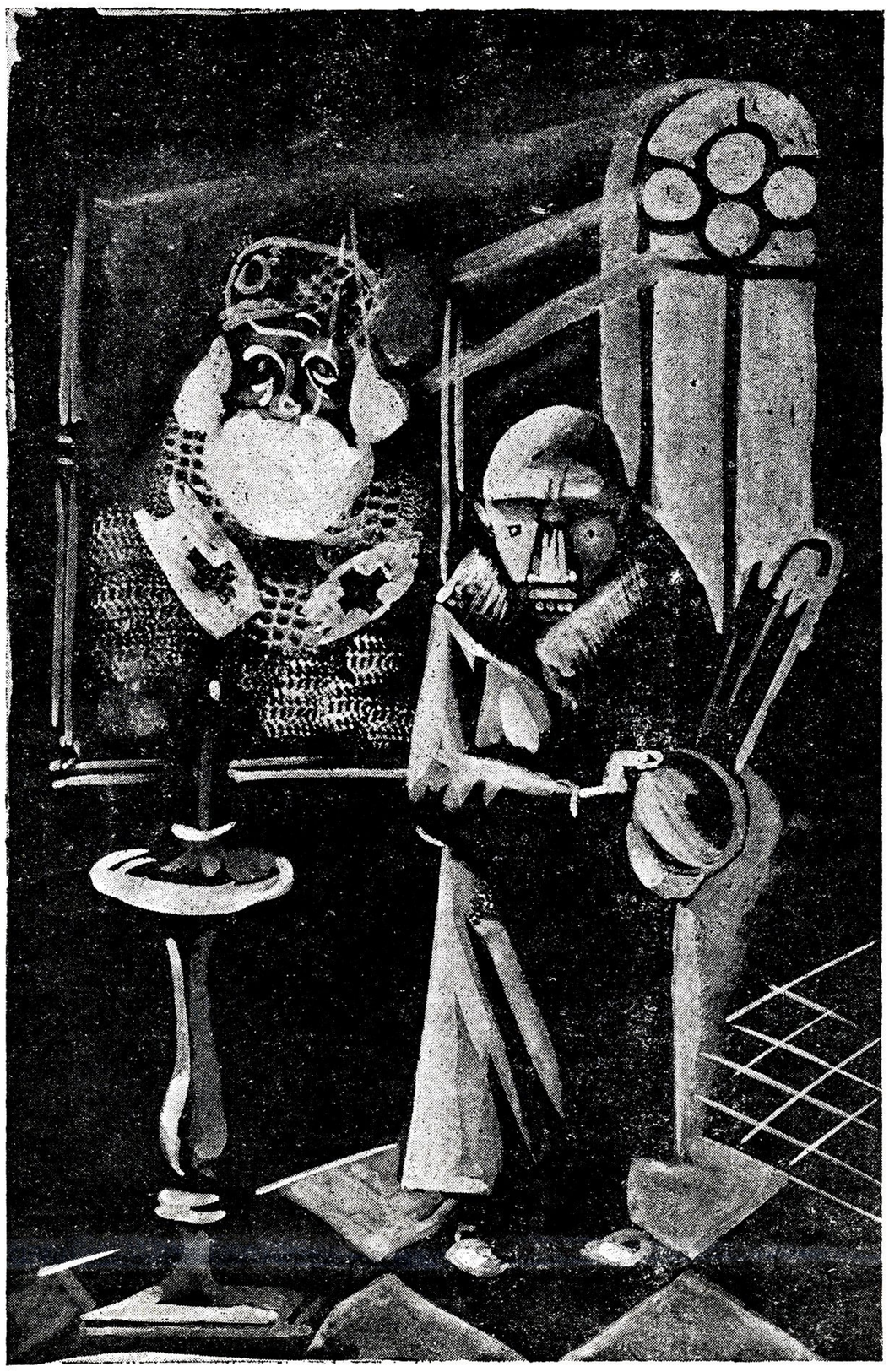

Вичищений:—**Єх ти! А ще Микола! А ще чудотворець! Від простої чистки врятувати не міг!**

Ну, я сплю. Поринаю. Зелена опуклість. Вода.
. . . . . .
Ані снів, анічого. Хвилини та темрява.
— Що це?
На обличчя мені павутиння впада золоте. Білий день.—Ну й хропли ви на лівому боці .. (Наді мною зелене, умите рум'яне, круте...) — Де взялись ви? — Ще з Курську. Із того купе пересіли. Нащо ви лишили повнісінький віршів блькнот? Я взяла й прочитала... таке, розумієте, діло...— Ваню, слухай, куди запроторивсь отой бутерброд? А газегу купив? (У обох діловитість і хватка.) Зараз — місто мое. Вже на стрілках затрахкав вагон. У гарячому сонці: „юнгштурм" і клітчаста краватка.— Вам сюди? Прощавайте.
Шум пару.
С-с-с-с-спинилисссссс.
Перон.

Олаф Кракен

СОН

Снилось Петрові змагання:
Вийшов на зустріч гудкам.
За молоток без вагання
Міцно схопилась рука...
Ах, свою руку проворну
Вже й одірвати не міг.
Дихало радісно горно,
Хекав захоплено міх...
Дихали радісно люди.
Всі були дужі й міцні:
Першими... першими будем...
Долю кувати в огні...

* * *

Виспавсь Петро і прокинувсь:
Сонце було вже в горі.
Френч свій на плечі накинув
І... до пивної побрів...

Т. О.

ДУШНО

Мал. Б. Ф.

— Мабуть, чистили!? П'яту шклянку смалить без передишки

НОВА ЛЮДИНА

Ти, Петю, не дивись, що я такий конопатий і посаду маю поганеньку. Це все дурниці. Ти краще в душу мою подивись і скажи — хто я такий. Ну, дивись і кажи! Не хочеш? Ну, так я тобі сам скажу: я, брате, людина нового побуту! Розумієш: но-во го! І все в мене нове: розум новий, погляди нові, почуття нові. Будиночок і той у мене новий! Ще тільки торік збудував його. А свідомости в мене так стільки, що на двох слонів вистачить: я член і спілки, і Модру, і Автодору, і „Живрасу", і ХЦРК, і Теже, і... чого хочеш. Одне слово — я активіст і і залізна фалянга в боротьбі за новий побут. Випий, Петю, за фалянгу і слухай далі. Чому ж це виходить, що я — нова людина, а інші — ні. А тому, голубе, що я не міщанин. Розумієш: не мі-ща-нин. Обдивись мою кімнату: де, питаю я, в мене клітка з канаркою, плюшовий альбом з родичами, малюнки з „Ніви", самовар з гарусним півнем? Аджеж немає! А що ти бачиш замість цього: останню новину науки і техніки—радіо з двома навушниками, портрет Буденного на коні, плякат „Геть неписьменність", комплект „Вістей" за минулий рік. Розумієш: усе нове, все сучасне. А ікони, кажеш? Так це, поперше, не мої, а жінчини, а подруге — вони посвячені в живій церкві; так що, брате, і тут у мене все по новому. Не підкопаєшся. Якого святого намальовано? А чорти ж його знають: не то Микола чудотворець, не то Пантелеймон-цілитель. Ну, вип'ємо, Петю, за чудотворців... А от, брат, цікаве питання: чому й досі святі не носять нових імен. Ерсієй-цілитель, наприклад, або ж Автодор-мученик. Ні, голубе, і в цю галузь обов'язково треба зробити щось... А ну лишень давай, Петю, почнемо з мого цілителя; давай його перехрестимо. Та їй богу. Ти знімай ікону, а я червоного олівця пошукаю. Що таке: лампадка увірвалась?! Ні хріна: все одно в приватника куплена. А от, що на жінчиному капелюсі стоїш — це вже шкода, і хоча б однією ногою, стерво, наступив, а то обома став і стоїть. А, проте, що таке капелюх, з погляду світової р-р-революції і марксистського світорозуміння?! Перехідний етап та й годі! Ти вже, Петю, заразом і цю вазочку ліквідуй! Сам то я не можу — дорога, як пам'ять, а ти, будь ласка, дригни ногою, щоб ущент... Ну, от і спасибі... Що менше міщанства — то краще! Що?! Скатерть маслом заляпав? Нічого — ми гардіночкою її обітримо! А чого цій дамочці тут потрібно? Може до тебе, Петю?.. А-а... моя жінка!!! Дуж-ж-же гриємно!!! Що? Не дозволиш?! Наплювать! Петю, не послабляй темпу і не звертай уваги. Коли нова людина будує нове життя — ніхто йому не сміє заважати, а тим паче — така міщанка, як ти. В тебе так і в пашпорті було сказано; „міщанка". А в мене — брешеш, передивись всю мою родословну — ні одного міщанина. Були дворяни, купці, був батюшка, але ж міщанина, повторюю, ні одного. І ти ще смієш мені заважати, коли я згідно з конституцією? !. Ах, ти так?! Так я тебе так... Це, голубко, тобі не восьме березня, хе-хе! Та не реви ти так голосно! Тебе ж не вбивають, а тільки б'ють. Час би вже хочу цьому розбиратися... Ну, Петю, ти повхажувай за дамочкою, а я збігаю. „Ех, д'зажигай-ка ти, мать, лампа-аду!!!".

. . . . . .

Я, товаришу міліціонере, справді випивши, але ж не через норму, а так, в плепорцію. А щодо жінки, то не вірте їй,— вона в мене малописьменна, а тому в тому, що було навряд чи розбирається. Ви кажете, що днями вже складали на мене протокола? Ну що ж, новій людині потрібно і нового протокола! Петю, вип'ємо за новий прото.. Тьху, вибачте! Така вже звичка — вітати все нове. Ну, пишіть, товаришу, пишіть,— така вже у вас літературна посада, що писати. Петю. Петю! Як важко бути фалянгою, коли скрізь протоколи. Е-ех!!!

Сергій Чмельов

ЙДЕМО НА ЗМАГАННЯ

(Марш прогульщиків)

Йдемо на змагання бадьоро
Й носи нам, червоні, цвітуть...
Ми хочемо працю прискорить,
Наблизити нашу мету.
Серця нам неначе весною
Коли запарує земля...
Ми здатні не йти до пивної
Як .. вітер в кишені гуля...
Ми здатні життя оспівати
На праці, в години нудні...
Ми любимо наші варстати
В святкові й дозволені дні...
В заводі і в клюбі ми вперто
Довбаєм культури вікно.
І нищим... горілку до смерти
Та зрідка... фруктове вино...
Ми бачимо наше майбутнє
(Сухоти й параліжі тіл)
І любимо наші, ми, будні
За п'янки, як сни, золоті...
Гей, хто там
прогульщик завзятий,
До нас, хто працює... в пивній...
Ми здатні життя оспівати
Й на праці... в години нудні...
Йдемо на змагання бадьоро,
Й не маємо часу заснуть.
Нас кличуть завкоми на збори,
А пиво нас кличе в пивну...
І як його працю з'єднати
З життям наших любих пивних?..
Ми раді... Ми раді змагатись
Та лиш... недалеко від них...

Теодор Орсіо

ДУМКИ ПРОТИ ТЕЧІЇ

— Що то є підхалімство? — запитав один відповідальний свого секретаря, що прийшов до нього скаржитись на службовців.

* * *

— Хто-о... ммені забборонить випити чарку? совєцька власть?! гга-а?..— запитав радянський громадянин, випивши чотири пляшки...

* * *

— Ах, як шкода, що пролетарські поети досі ще не писали нового „Євгена Онегіна", адже сучасному читачеві нічого й читати,— з сумом промовила друкарниця Ікстресту, звертаючись до „ухажора" комуніста...

Теодор Ор.

ПЕРЕЛЯК

Мал. С. Зальцера

— А чого ви, громадянко, в морі не купаєтесь?

— А я не знаю чи можна мені купатись: їхавши з Харкова, я забула од Лопані одкріпитись!

„НІХТО ЗАМІЖ НЕ БЕРЕ!“

Мал. Б. Фрідкіна

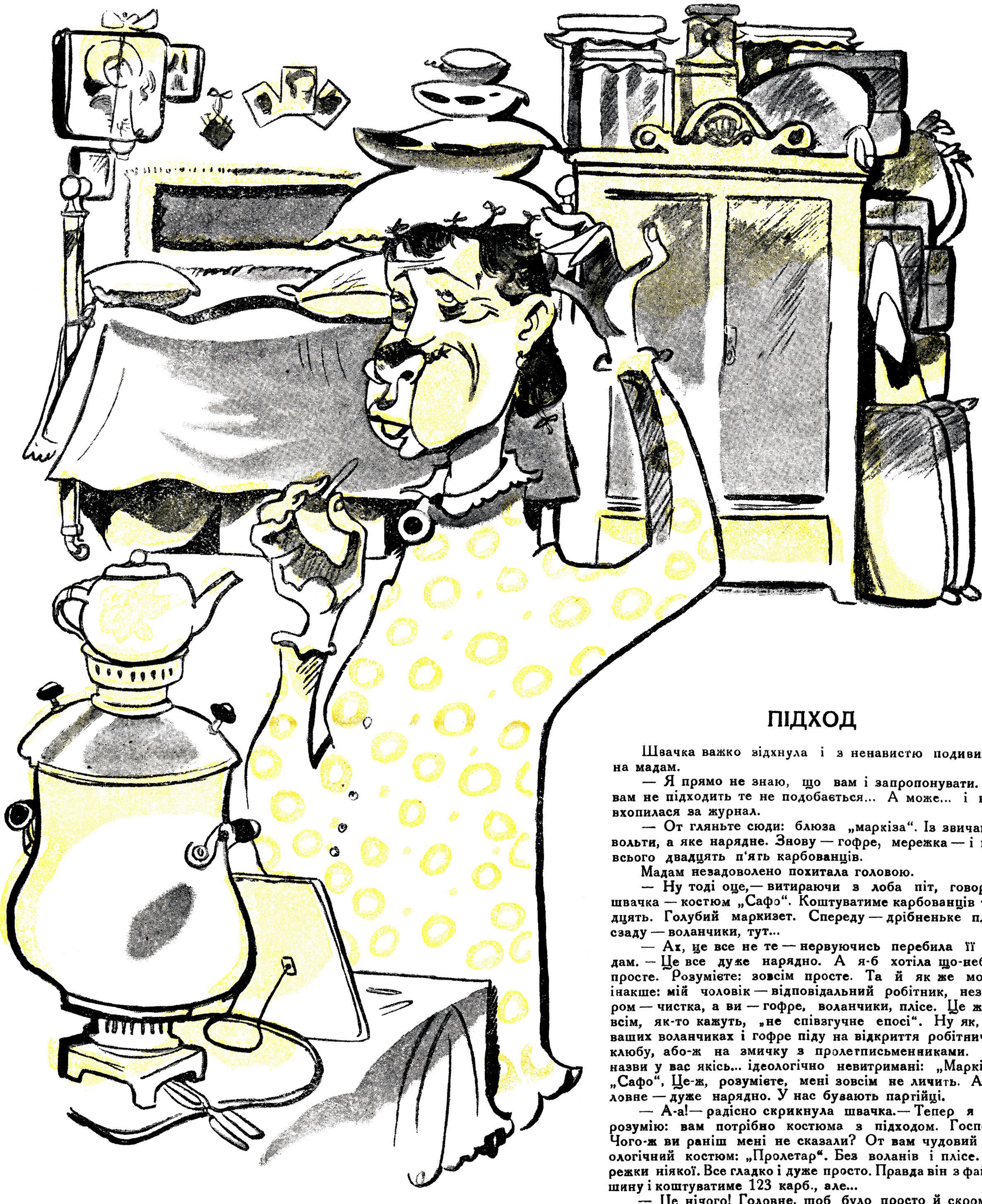

— Повна канапа цукру, повні подушки гречаної крупи, повні перини пшона, цілий чулан сухарів — і нікого... „Де ж ти, милий, чорно-о-о-бривий, де-е е-е...?“

ПІДХОД

Швачка важко зідхнула і з ненавистю подивилася на мадам.

— Я прямо не знаю, що вам і запропонувати. Це вам не підходить те не подобається... А може... і вона вхопилася за журнал.

— От гляньте сюди: блюза „маркіза“. Із звичайної вольти, а яке нарядне. Знову — гофре, мережка — і ціна всього двадцять п'ять карбованців.

Мадам незадоволено похитала головою.

— Ну тоді оце,— витираючи з лоба піт, говорила швачка — костюм „Сафо“. Коштуватиме карбованців тридцять. Голубий маркизет. Спереду — дрібненьке плісе, ззаду — воланчики, тут...

— Ах, це все не те — нервуючись перебила її мадам. — Це все дуже нарядно. А я-б хотіла що-небудь просте. Розумієте: зовсім просте. Та й як же можна інакше: мій чоловік — відповідальний робітник, незабаром — чистка, а ви — гофре, воланчики, плісе. Це ж зовсім, як-то кажуть, „не співзгучне епосі“. Ну як, я у ваших воланчиках і гофре піду на відкриття робітничого клюбу, або-ж на змичку з пролетписьменниками. Тай назви у вас якісь... ідеологічно невитримані: „Маркіза“, „Сафо“, Це-ж, розумієте, мені зовсім не личить. А головне — дуже нарядно. У нас бувають партійці.

— А-а!— радісно скрикнула швачка.— Тепер я вас розумію: вам потрібно костюма з підходом. Господи! Чого-ж ви раніш мені не сказали? От вам чудовий ідеологічний костюм: „Пролетар“. Без воланів і плісе. Мережки ніякої. Все гладко і дуже просто. Правда він з файдешину і коштуватиме 123 карб., але...

— Це нічого! Головне, щоб було просто й скромно, а гроші, це дрібниці. В четвер я заїду на примірку.

І задоволені вони стиснули одна одній руки.

С. Ч.

Хто куди, а я до „ЧЕРВОНОГО ПЕРЦЮ“!

Передплачувати, розуміється!

ЗВОРОТНА ПРОПОРЦІЙНІСТЬ

Мал. Л. Каплана

(Харківський малюнок)

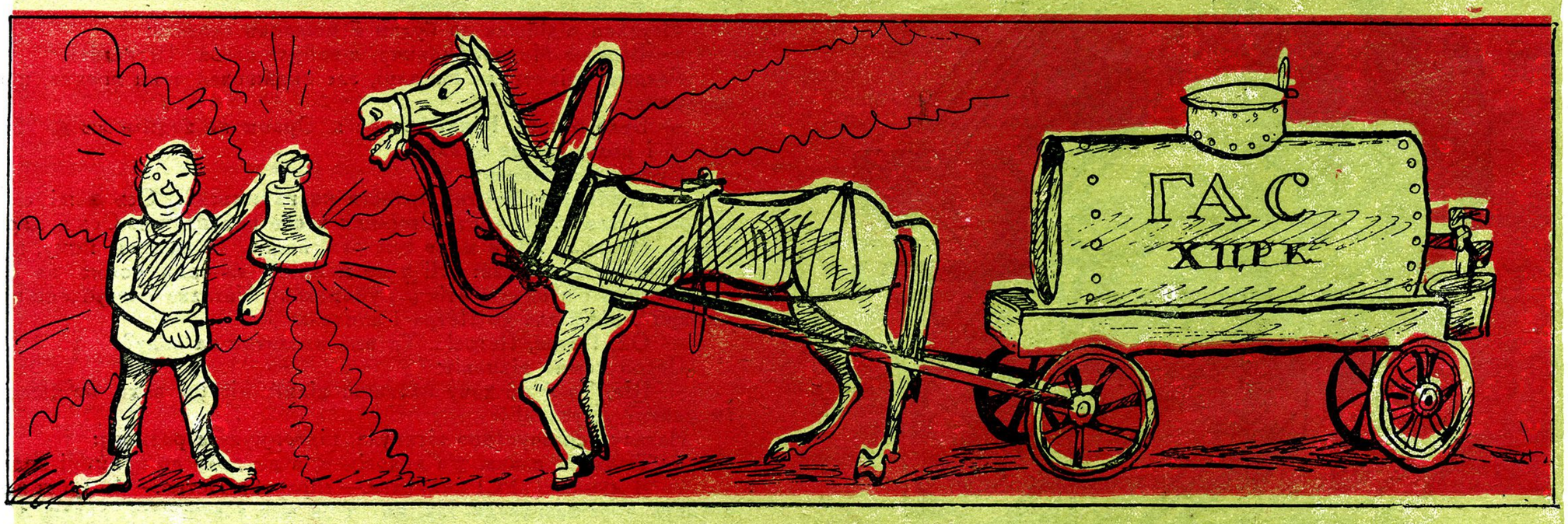

І будили увагу громадську до гасу дзвоником... І було багато гасу і мало галасу

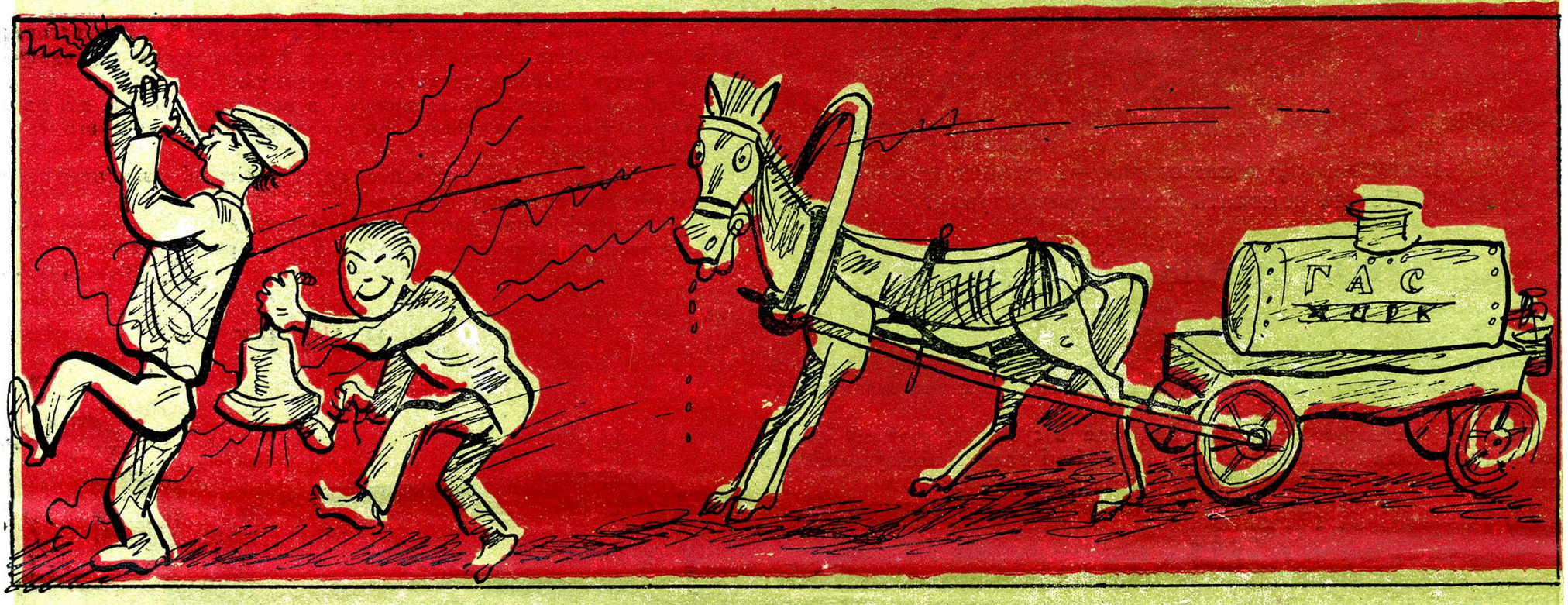

І засурмили про гас по вулицях сурми... Більше галасу—менше гасу...

І почала про гас грати ціла оркестра... Ні, ще не почала,.. Хай і не грає, бо...

ЗАНАДТО

Мал. Л. К.

Адміністратор літнього сада:—**І навіщо стільки води?! Невже недосить нашого репертуару?**

ПЕТРО, НАТАЛКА Й ВОДОГІН

(Дачне)

Електрики не було кілька вечорів. Селищні патріоти пишались електрикою, хоч їхня миршава станція працювала, як стара шкапа: день біжить, три дні лежить.

Механік теж мабуть лежав три дні, але в суботу в дачному театрі мала йти „Наталка-Полтавка", отож усі технічні сили мобілізувалися, бо їхню честь було поставлено на карту. І світло з'явилося.

На всіх дачах відбувалася одна й та сама картина: жінки намовляли чоловіків піти з ними в театр. Чоловіки огиналисъ і пручались, як могли:

— Та чого я там не бачив? Я ж ту „Наталку" чув сорок раз!

— А сьогодні побачиш у сорок перший. Навіть цікаво—порівняєш...

— Та що я там рівнятиму? Та й ніколи мені: треба до чистки готуватися. А ну ж спитають, як я ставлюся до Жовтневої революції? Треба обдумати.

— Ти краще обдумай, як ти ставишся до своєї жінки! Раз на рік прошу тебе піти зі мною в театр, а ти не йдеш. Мене он сусіда щодня запрошує! Краще б я до мами поїхала! Краще б я за тебе заміж не виходила!..

— Оце то й справді було б краще!— думає чоловік, проте, уникаючи сімейного розбрату, покоряється і йде на „Наталку-Полтавку".

О, невмируща Наталко! Пройшла ти вогонь, і воду, і мідні труби, пройдеш і культурну революцію. Відшумить ще багато років, Дніпрельстан добудують, Лопань з'єднається з Чорним морем (через Дінець, Дон, Озівське море, Керченську протоку, а там уже й океан близько), в церобкоопах продаватимуть готову одіж для дітей, на харківський трамвай не буде черги, кожна трудяща сім'я матиме автомобіля і квартиру з 4-х кімнат (з ванною), а „Наталку" виставлятимуть, доки на радянській українській землі залишиться хоч п'ять аматорів: Наталка, Петро, Терпелиха, Возний і Виборний. Привіт тобі, невмируща! Привіт!

Цей ліричний вступ конче потрібний, щоб дачники мали час дійти до театру і пробитися крізь гомінливу юрбу переростків з дитячої колонії. Вистава чомусь неплатна, отже велику шопу, що має тут пишну назву театру, бо на неї вгатили 17 тисяч карбованців, бере з бою неорганізований натовп глядачів.

Реве і вив духова оркестра, бадьоро блимають зелені й червоні лямпочки (ох, мабуть, завтра знову не буде електрики!), селищні дівчата ходять отарами й лузгають насіння, кавалери курять, плюють і кидають недокурки на підлогу — буяв розкішне життя.

Хоч вистава й неплатна, проте на дверях — контроля: коли в залі глядачів було вже побереги, перестали пускати. Переростки й недоростки натиснули що-сили, та нічого на тому не виграли: міліціонер, розп'явши руки, витиснув підбіку в так зване фойє. Двері замкнули.

— Я протестую!— кричав солідний чолов'яга.— Моя жінка й сусіда пройшли, а мені так неможна? Це — змова!

Репетувала дачниця:

— В мене сезонний білет на поїзд! Чому не пускають?!.

— А я в церобкооп повний пай заплатила, зверніть увагу!

Дарма! Дверей до кінця дії не відчинили.

По сцені ходили аматори й говорили всякі слова. Дехто навіть співав. Режисер стояв за лаштунками, хвилювався й трагічно шопотів:

— Наталко! Фа-соль дієз! Детонуєш!..

Почувши цю репліку, глядачі в залі й собі гукали:

— Наталко, дай Возному фасолі!

В сцені з Петром Наталка, заломивши руки з браслетками, почала говорити:

— Ой, Петре, Петре!..

Павза.

— Ой, Петре, Петре!..

І знов павза.

— Ой, Пе...

Петро виявив деяку зацікавленість: заклав руки в кешені й чекав, що далі буде. Суфльор з будки засичав:

— Не затримуйте сцени!..

Наталка підійшла до будки й пошепки сказала:

— Василю Митрофановичу, я забула слова. Підкажіть.

Глядачі співчували Наталці, але знайшовся таки проява, що голосно зауважив:

— Було б тобі, Нінко, вчора з Юрком не ходити аж до 258 верстн, тоді б і ролю краще знала.

Суфльор сердився:

— Треба ролі вчити! Артисти називаються!.. Ось ваші слова: „Ой! Петре, Петре"... А, чорт! Сторінки хтось переплутав. Ось я зараз... „Ой, Петре, Петре..." Ні, в мене теж далі немає. Та скажіть йому, що хочете,

Режисер застогнав: „Ні я не можу!!!", зачепив ногою за лаштунки, звалив тина і з одчаю втік до убиральні. Наталка розгублено пройшлася по сцені, підійшла до Петра і спитала:

— Ой, Петре, Петре! .. Ти вже заплатив за воду?

Петро чемно відповів:

— Ще. Та й не хочу платити: цілий місяць вода не йшла, а тепер їм плати? Дзуськи!

Наталка співчутливо зітхнула, підтримуючи розмову:

— Тільки й слава, що водогін є, а по воду до криниці ходимо.

— Я думаю в РСІ написати,— міркував Петро,— бо це ж непорядки, а чисте тобі безглуздя. Ну, нехай би вже з дачників драли, а ми ж тутешні...

— Раптом суфльор вистромив голову з будки й вигукнув:

— Е! Знайшов! Жінка в цю сторінку бутерброди загорнула. Ото ще баба! Наталко, ось ваші слова...

Але тут з публіки почали кричати:

— Не треба під суфльора! Нехай ще про злободенне поговорять! Нехай це ніби жива газета! Петре, а ву сочини щось підходяще про селищну раду! Наталко, протягни культкомісію!

Виборний прибіг до режисера і з жахом повідомив, що на сцені починається щось незвичайне і що скоро від Котляревського не лишиться й жодного слова.

— Семперанте! Комедія дель арте! Зарізали!— закричав режисер і наказав негайно спустити завісу.

— Шкода!— говорила публіка в антракті.— Тут саме розійшлися, тут би такого можна присочинити... Ех! Спортили виставу!

В. Маньківський

„КВІТИ"

Мал. В. Н.

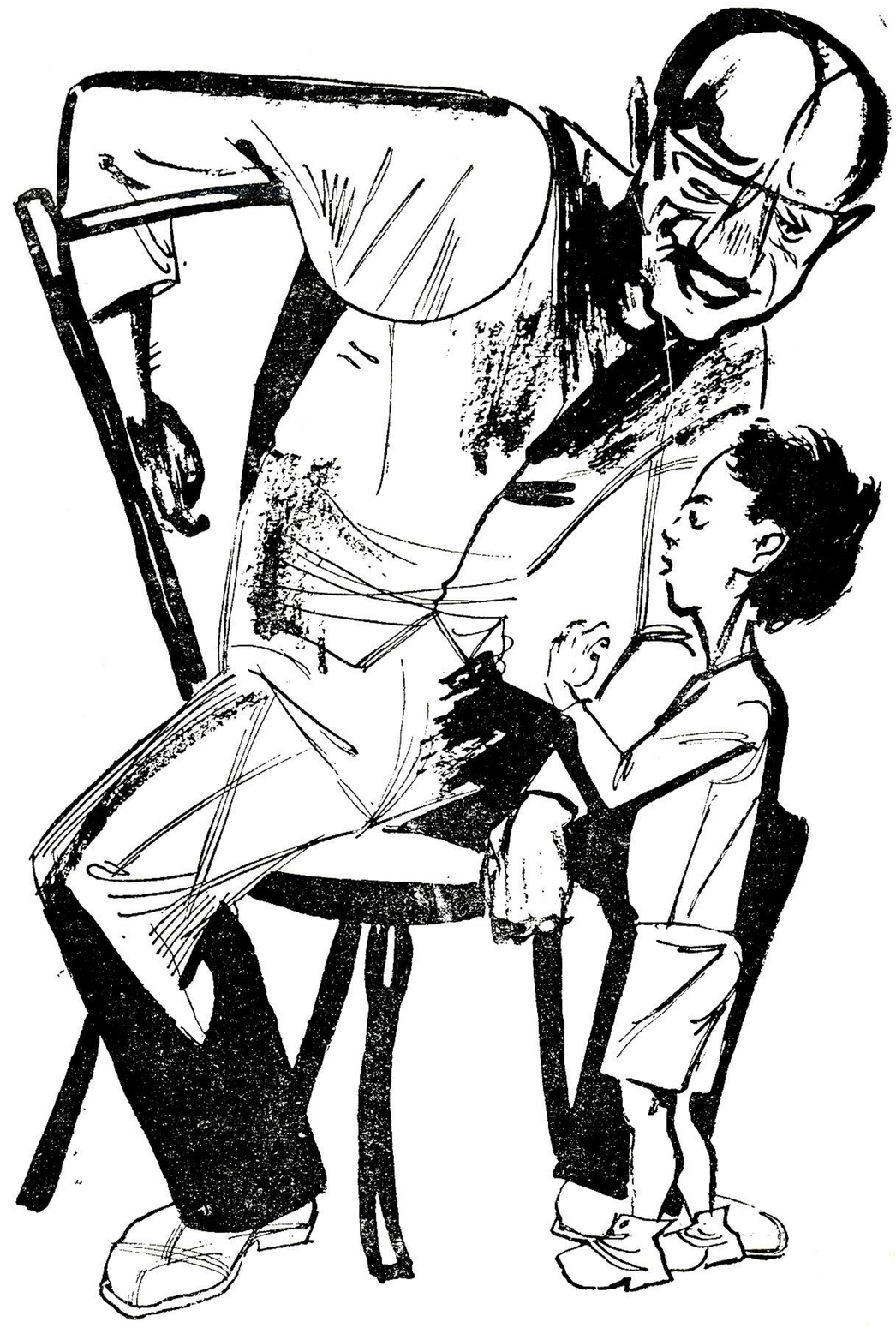

— Яну, скажи дяді,— скільки буде разом: чверть, половина й одна ціла?

— З посудом — 9 карб. 75 коп!

Дзеркалом

ЗНАМЕНИТИЙ ПРОЄКТ „ЧЕРВОНОГО ПЕРЦЮ“

„Червоний Перець“ цікавиться долею нашої молодої опери, а разом з тим і долею наших оперових артистичних сил.

А позаяк (о, слово мудре!) він цим усім цікавиться, то він почув, що становище наших сил артистичних в нашій молодій опері не зовсім, сказать би, добре.

Не добре, а зовсім навпаки, поводяться оперові власть імущі сили з артистичними силами.

А добре поводяться оперові власть імущі сили з тими оперовими силами, котрі суть жони режисерські.

В Київській Опері режисер Манзій свою жінку Ропську на перше становище просунув. Сама Ропська, выходить, попала на перше місце, а її голос так і залишився на тім самім місці, де йому й належить бути.

В Одеській Опері режисер Гречнев свою жінку Пантелеєву на перше місце просунув. А талановиту артистку Скибицьку зовсім з опери „висунув“. А голос у Пантелеєвої, не вважаючи на те, що вона опинилася на першім місці,— залишився на тім самім місці, де йому й належить бути.

„Червоний Перець“, піклуючись долею решти наших оперових артисток,— пропонує Головмистецтвові негайно видати декрета про те, щоб кожний режисер обов'язково мав не менше, як 15—20 жінок із оперових артисток.

„Червоний Перець“ певний, що тоді всіх наших артисток поволі буде висунуто на перші місця.

Жінок щороку (а може й двічі на рік) можна міняти. Отже, ввесь склад оперових артисток буде забезпечено щодо їхньої роботи й становища в опері.

Вра! Вра! Вра!

ТРАГІЧНИЙ ВИПАДОК

Цими днями в Харкові трапився страшний трапунок. Чабанські наші собаки, так звані „южно-руські“, що виводяться в наших степах південних („Чаплі“) накинулися і розірвали на шмаття ввесь виставком собачої в Харкові виставки. На допиті в слідчого собаки заявили:

— Порвали й далі рватимемо за великоруський шовінізм. Уже давно нема Южної Росії, а нас і досі звуть „южноруськими“. Ми не „южно-руські овчарки“, а справжні українські чабанські пси. Гррр! Гав! Гав! Гав!“

Горе розірваних не піддається описові.

ПАЛЬЦЕМ У НЕБО

Криворізька газета „Червоний Гірник“ отак чехвостить театр ім. Заньковецької за рекляму перероблено „Вія“ (№ 150 від 3/VII 29 р.).

БАЛАГАНЩИНА... З ЧИМ ХОЧЕТЕ

Захоплюємося ми реклямою, рекляма, мовляв, двигун тощо. Писав колись наш церобкооп про вино „різних стосунків“, бо теж каже, треба реклямувати вироби Центроплодокримсоюзу.

Нехай реклямує церобкооп свій крам хоча й кепським „штилем“. Але коли адміністрація Палацу Праці реклямує „Вій“ (за Гоголем і Остапом Вишнею) і реклямує його досить...

Пише адміністрація Палацу Праці, що 3 і 4 липня відбудеться вистава „тобто кумедійне грище на 4 дії зі співами, гопаком, горілкою та... чим хочете“,

Заходьте, будь ласка, громадяни і громадяночки! Кумедійного грища не бачили, так побачете!

Гопака хочете? Буде й гопак. Горілки хочете? Буде й горілка. Багато крапок з „чим хочете“ теж буде! Заходьте громадяни, громадяночки! Тільки два дні дійсна афіша, де красується балаганна неписьменність авторів афіши. *Г. М.*

Погано, коли люди пишуть про речі, що на них вони розуміються, як ведмідь на зірках.

А воно б не завадило розумному Г. М. подивитися на п'єсу в друку. Там оце все й написано. Бо перероблений „Вій“, крім усього іншого, є ще й пародія на „малоросійські“ п'єси.

СПРАВДІ ТАКИ „РІДКІСТЬ“

Що буває з людиною, коли в неї з'являються „підстаркуваті мозолі“ і їй набридає ховати „затикану рідкість“.

Тоді вона береться за українську мову й перекладає в „Укрмедторзі“ реклямні оголошення і виходять ті оголошення такими:

Укрмедторже! На віщо ж ото до такої „болізности“ „затикувати“ людину? Здійми її пальцями, зроби їй ванну з примісю соди, порозбовляй її етерим і сховай.

А на її місце посади людину грамотну.

І ЗНОВУ „КРАЙ, ГДЄ І Т. Д...“

Ніяк не можемо вибратись з „благодатної малороссії“.

Так, як і раніше: волики, люлька, бриль, свитка, „і ставок, і млинок, і ишневенький садок“.

Усе це зветься, за „Красною Панорамою“— Україна— Ось вона:

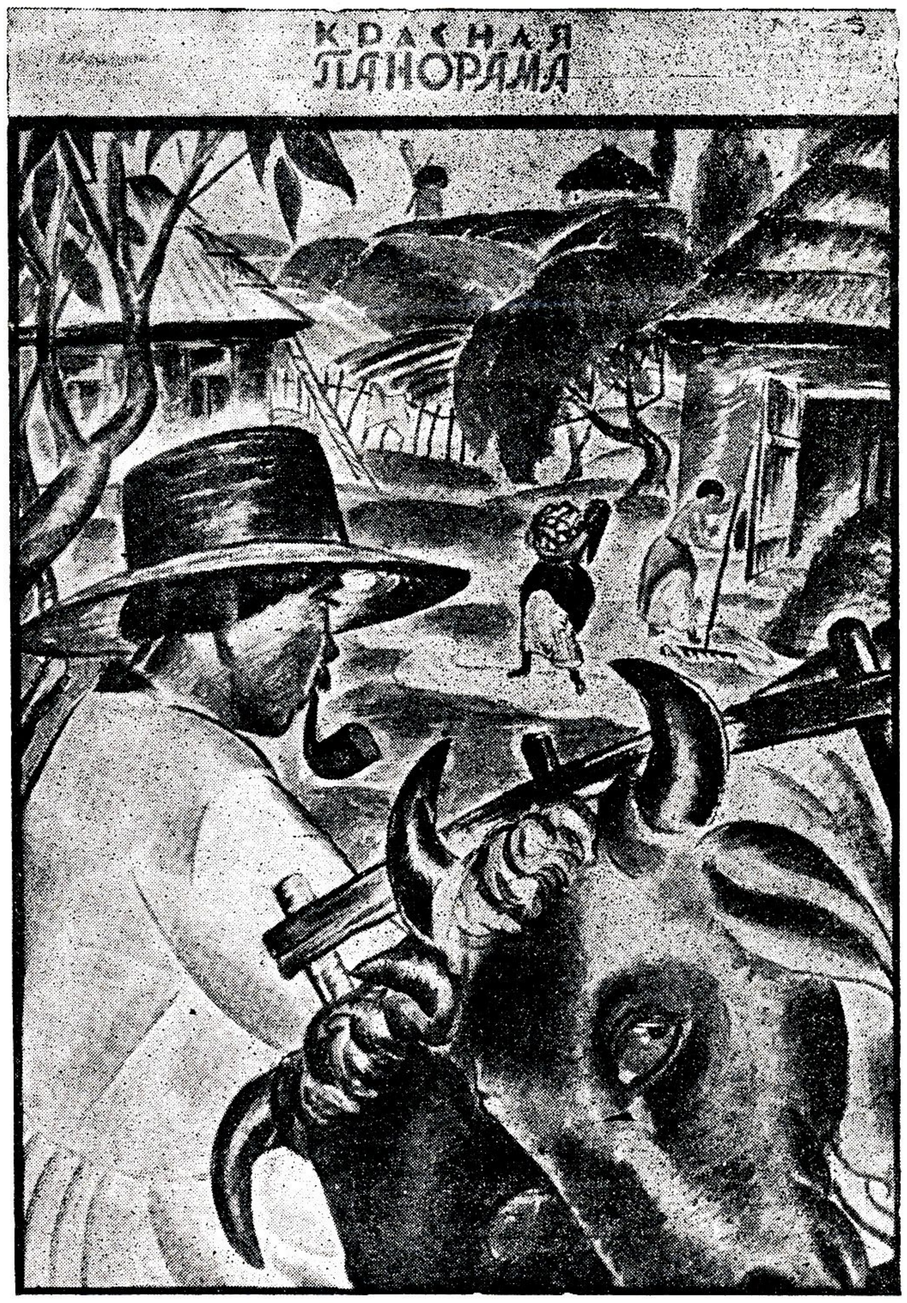

На Украине

Тут у нас ходять чутки, що у нас Дніпрельстан будується, що в нас в Донбас, Дніпропетровськ, Криворіжжя і т. д.

Але це, очевидно, тільки чутки.

Товариші!
Передплачуйте „ЧЕРВОНИЙ ПЕРЕЦЬ“
За що ж ви боролись?!

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Видає „Робітнича газета Пролетар“ і ДВУ

Упрліт № 61/жб. Друга друкарня і фотоцинкографія видавництва „Пролетарий“. Замовл. № 582. Тираж 17.700

СВІЖЕ ПОВІТРЯ, ВІДПОЧИНОК І Т. Д.

Мал. В. Нерубенка *Текст В. Маньківського*

От задача — незадача,
Не щастить, як не крути.
Закортіла жінку дача—
Треба дачу їй знайти.

За кімнату — півтораста
(Це без світла й без води).
Наїжджають гості часто,
А мені ж тоді — куди?

Сотні примусів, корита,
Гамаки, тіснота, бруд...
Знов у Харків нам як-би то,—
Краще в Харкові, ніж тут!